

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

04

Ročník XV.
apríl 2021

AJ VĎAKA MESTSKÝM LESOM JE BANSKÁ BYSTRICA NAJZELENŠIE KRAJSKÉ MESTO

Strana 4 - 5

Samospráva

Vďaka rozhodnutiu Pamiatkového úradu Slovenskej republiky môže samospráva pokračovať v plánoch revitalizácie mestského parku.

Strana 5

Informujeme

Nebezpečný odpad obyvatelia často vyhadzujú ku kontajnerom, čo nie je správne. Kde patrí a kedy ho môžete odovzdať?

Strana 7

Školstvo

Máte doma predškolačka? Ak áno, dajte si pozor. Od septembra bude absolvovanie predprimárneho vzdelávania v materskej škole povinné.

Strana 8 - 9

Tréningový štadión na Štiavničkách je už pripravený na EYOF

Tréningový atletický štadión na Štiavničkách je už dokončený, skolaudovaný a pripravený na používanie. Rekonštrukcia hlavného štadióna by mala byť hotová do konca septembra. Obe športoviská budú využívané aj počas Európskeho olympijského festivalu mládeže 2022 Banská Bystrica.

Foto: A. Dobík

Celá rekonštrukcia areálu na Štiavničkách bude stáť 14 165 040 eur. Rozpočet projektu prestavby navýšili o 1,2 milióna eur. Štadión bude spĺňať medzinárodné štandardy Svetovej atletiky i tretej kategórie UEFA. Pôvodne zamýšľaná kapacita sa zo 4 000 sedadiel navýši na takmer 8 000. Dnes je už otvorené tréningové ihrisko, do ktorého z rozpočtu ministerstva obrany investovali 2,4 milióna eur. V skolaudovanom areáli sa ešte budú konať revitalizačné práce. Na tréningovom ihrisku je 400-metrový ovál s ihriskom s umelou trávou. „Verím, že termín rekonštrukcie hlavného štadióna dodržíme, ak by to umožnilo počasie, skončila by sa možno skôr ako koncom septembra. Na tréningovom štadióne, na ktorý máme pozitívne ohlasy od atlétov i futbalistov, sa 23. apríla uskutočnia cho-

decké preteky, čo je ďalší malý míľnik v rekonštrukcii. Rozpočet rekonštrukcie sme navýšili, aby sme nerobili polovičné riešenia. Verím, že už na jeseň bude Banskobystričanom slúžiť pekný športový areál,“ povedal minister obrany Jaroslav Naď. Na chodeckých pretekoch by 23. apríla rád štartoval aj olympijský víťaz a jeden z ambasádorov EYOF 2022 Banská Bystrica Matej Tóth. Dnes už na zrekonštruovanom športovisku s radosťou trénuje. „Celú rekonštrukciu vnímam veľmi pozitívne. V Banskej Bystrici sa budú môcť organizovať mnohé medzinárodné atletické podujatia, čo bude veľkou motiváciou pre mladých športovcov,“ priznal Matej Tóth. Okrem EYOF 2022 Banská Bystrica, ktorý sa v meste pod Urpínom a v jeho okolí uskutoční od 24. do 30. júla 2022, by zrekonštruovaný štadión VŠC Dukla na Štiavničkách mal hostiť v roku 2022 aj zápasy futbalových majstrovstiev Európy do 18 rokov a v roku 2024 by mohol privítať atlétov do 18 rokov na majstrovstvách Európy. Na Štiavničkách sa chystajú modernizačné práce aj do ďalšieho športo-

viska, ktoré bude slúžiť pre EYOF. V športovej hale tento rok zmodernizujú vzduchotechniku za 125-tisíc eur. „Plánujeme aj ďalšie prostriedky, aby sme športovú halu ďalej vylepšovali,“ povedal Jaroslav Naď.

Podporte mladých ľudí z celej Európy

Staňte sa sprievodcami mladých ľudí na ceste plnenia ich túžob a snov. Zažite vrcholné športové podujatie aj v domácom prostredí na zrekonštruovanom Štadióne SNP na Štiavničkách. EYOF 2022 Banská Bystrica vám ponúka ideálnu možnosť v rámci dobrovoľníckeho programu ukázať mladým ľuďom aj správne charakterové vlastnosti a zmysel pre fair play. Niekedy bude stačiť aj obyčajný úsmev či malé povzbudenie. Zároveň aj vy zažijete nezabudnuteľné chvíle a získate cenné skúsenosti. Na veku nezáleží, dôležité je mať chuť prísť a zapojiť sa do dobrovoľníckeho programu. Všetko podstatné nájdete na www.eyof2022.com. **Tím EYOF**

V procese čerpania eurofondov budú Banská Bystrica a Zvolen postupovať samostatne

Rozhodnutie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR o vytvorení dvoch samostatných území udržateľného mestského rozvoja UMR Banská Bystrica a UMR Zvolen v procese čerpania eurofondov v ďalšom programovom období na roky 2021 – 2027 vnímame pozitívne. Právo samospráv rozhodnúť sa samostatne, dobrovoľne a postupovať slobodne pri príprave svojich stratégií deklaruje aj Európska komisia, ktorá zároveň tvrdí, že regionálny rozvoj v území samospráv má byť budovaný zdola nahor, nie z úrovne štátu. Primátor Ján Nosko od začiatku presadzoval vytvorenie dvoch samostatných UMR, pretože obe mestá spĺňajú metodiku stanovenú MIRRI SR. Takýto postup podporovala aj Únia miest Slovenska, Združenie K8, ako aj väčšina poslancov banskobystrického a zvolenského mestské-

ho zastupiteľstva. Vedenie mesta sa teší, že MIRRI si osvojilo názor samospráv, prijalo naše požiadavky ako legitímne a akceptovalo rozhodnutie Banskej Bystrice a Zvolena vytvoriť dve samostatné územia udržateľného mestského rozvoja. Vytvorením dvoch UMR budú môcť mestá v procese čerpania eurofondov postupovať samostatne. Znamená to, že o svojom funkčnom území budú môcť rozhodovať nezáujate a slobodne. Samostatný UMR zjednoduší proces prípravy stratégie, ktorá zdefiniuje rozvojové projekty pre Banskú Bystricu a Zvolen. Dvomi samostatnými UMR sa eliminuje aj komplikovanosť rozhodovacích procesov. Aktuálne začíname pracovať na vytvorení Integrovannej územnej stratégie UMR. Aby sme ju vedeli spracovať, potrebujeme vytvoriť kooperačnú radu – tím ľudí, ktorý bude koordinovať práce v rámci

siedmich pracovných tematických skupín. Na základe vstupnej správy sa zamerajú na zadefinovanie a upresnenie priorít, ktoré bude chcieť Banská Bystrica a funkčné územie 18 obcí čerpať v nasledujúcom období. Hoci Banská Bystrica a Zvolen vytvoria dve samostatné územia udržateľného mestského rozvoja, chcú aj naďalej spolupracovať na základe dobrovoľnosti a hľadať spoločné projekty, ktoré ich posunú vpred. Preto bola vytvorená pracovná skupina zložená zo zástupcov UMR Banská Bystrica, UMR Zvolen a BBSK, ktorej vznik podporili aj banskobystrickí poslanci na februárovom zasadnutí MsZ. V rámci nej sa bude vzájomne koordinovať previazanosť spoločných projektov jednotlivých stratégií UMR a strategicko-plánovacích regiónov.

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov, MsÚ BB

Informácie z mestského úradu

01. Zaujímate sa o participatívny rozpočet?

Ak áno, poznačte si do kalendára termíny stretnutí pre tento rok: 28. apríl, 12. a 26. máj, 9., 16., 23. a 28. jún 2021, vždy o 17:00 hod. Tematické skupiny sa budú realizovať online, neskôr, v prípade priaznivejšej pandemickej situácie, osobne. Link na pripojenie sa a dôležité informácie nájdete vždy na FB stránke s názvom Participatívny rozpočet Banská Bystrica. Čas na odovzdanie projektov máte do 30. júna 2021.

A. Dolinská, externá koordinátorka participácie pre mesto Banská Bystrica

Foto: MsÚ BB

02. Na moste do Iliáša sa začínajú prípravné práce

Výstavba nového mosta v Iliáša je príkladom toho, ako sa môžu procesy v čase príprav projektu skomplikovať. Po vydaní územného rozhodnutia v roku 2020 sa začalo konanie pre stavebné povolenie. Už samotná príprava projektovej dokumentácie mala viacero úskalí – nájsť čo najlepší variant riešenia preložiek inžinierskych sietí, vysporiadať sa so stiesneným priestorom i majetkovými vzťahmi pozemkov, ktorých sa stavba bezprostredne týka. Verejné obstarávanie bolo vyhlásené dňa 28. augusta 2017 a realizovalo sa v troch kolách. Keďže verejná súťaž bola vyhlásená podľa postupu, resp. zmluvných

podmienok FIDIC – žltá kniha, vysúťaženy zhotoviteľ musel dielo nielen naprojektovať, ale je zodpovedný aj za jeho výstavbu. Suma projektu po verejnom obstarávaní je vo výške 1 407 780 eur. Stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. januára 2021. Výstavbu nového mosta v Iliáša zabrzdila aj úprava vnútorných vzťahov a reorganizácia u vysúťažného konzorcia. Dňa 12. marca 2021 bol starý most v Iliáša odovzdaný do rúk zhotoviteľa. Právoplatné stavebné povolenie a odovzdanie staveniska vysúťažnému zhotoviteľovi značí, že po viac ako 40 rokoch sa čoskoro začne s výstavbou nového mosta do mestskej časti Iliáš.

Čo nás čaká?

V prípravnej fáze je najprv nevyhnutné zrealizovať preložku vedenia elektrickej energie a vykonať archeologický výskum, ktorý nariadil banskobystrický Krajský pamiatkový úrad. Predpokladaný termín začiatku výstavby nového obojsmerného mosta s chodníkom pre chodcov a cyklistov, ktorý nahradí jednosmerný provizórny most v nevyhovujúcom stave, je plánovaný na koniec mája 2021. Všetky práce budú organizované tak, aby bola čo najmenej obmedzená mobilita peších, motoristov a MHD z tejto časti Banskej Bystrice. Preložka prívodu elektrickej energie do Iliáša bude realizovaná za účasti odborného dozoru Stredoslovenskej energetiky, a. s. Práce sa zamerajú na výstavbu nových stožiarov, podporných bodov vzdušného káblového rozvodu elektrickej energie ponad rieku Hron. V máji by sa malo uskutočniť vypnutie prevádzky predmetného vedenia, ktoré umožní prepojenie novovybudovanej trasy na pôvodný rozvod.

Presun pôvodného mosta

Zhotoviteľ deklaroval, že súbežne v tom istom čase by sa mal začať prekladať pôvodný provizórny most do novej polohy. Obyvateľom bude slúžiť na prejazd do Iliáša a z Iliáša až do doby, kým sa nevybuduje nové premostenie. Prekládka pôvodného mosta môže trvať jeden až tri dni. V tejto súvislosti bude potrebné počítať s krátkodobými dopravnými obmedzeniami. Obchádzková trasa pre osobné automobily bude viesť po starej poľnej ceste z Iliáša do Vlkánovej. V čase presunu pôvodného mosta bude čiastočne obmedzená aj MHD pre spoje, ktoré zachádzajú do Iliáša. Počas výstavby nového mosta dôjde k zrušeniu autobusovej zastávky pred mostom v smere do mestskej časti. Cestujúci budú môcť využívať zastávku pri STK na Zvolenskej ceste. Dodávateľ stavebných prác bude mať na výstavbu nového mosta 90 dní. Stavebné práce budú spočívať vo vybudovaní nových opôr, následnom osadení oceľovej mostnej konštrukcie na mostné ložiská, ktorá je v súčasnosti vo výrobe a pod. Nasledovať

budú práce na zriadení železobetónovej mostovky a vozovky z asfaltového betónu s napojením na existujúce cestné napojenia mosta. Obyvateľov mestskej časti Iliáš žiadame o trpezlivosť. Veríme, že všetky stavebné práce budú napredovať podľa harmonogramu.

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

03. Ďakujeme všetkým obyvateľom, ktorí sa sčítali

Elektronické sčítanie obyvateľov, ktoré trvalo od 15. februára do 31. marca 2021 sa už skončilo. Počas tohto obdobia sa v Banskej Bystrici sčítalo 70 179 Banskobystričaniek a Banskobystričanov, čo predstavuje rovných 90 percent! Je to skvelá správa a spomedzi krajských miest sme si viedli najlepšie. Ďalej bude sčítanie pokračovať asistovanou formou určenou pre digitálne vylúčených. Pre tých, ktorým sa nepodarilo sčítať, budú k dispozícii kontaktné miesta a riadne označení mobilní asistenti sčítania. Vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu aktuálne čakáme na ďalšie informácie zo Štatistického úradu a usmerňovania hlavného hygienika. Hneď, ako sa zlepši epidemiologická situácia, budú v Banskej Bystrici otvorené dve kontaktné miesta – v priestoroch mestského úradu a radnice, kde sa budú môcť prísť sčítať obyvatelia, ktorí nemajú mobilný telefón, počítač alebo sa z akýchkoľvek dôvodov nevedia sčítať. Tam vyplnia formulár sami, prípadne im s tým pomôžu poverení zamestnanci. Imobilní či inak zdravotne znevýhodnení obyvatelia, ktorí sa nemôžu dostaviť na kontaktné miesta, sa budú môcť nahlásiť telefonicky na číslo, ktoré zverejníme hneď, ako bude táto možnosť aktuálna. Následne ich navštívia sčítací komisári a so sčítaním im pomôžu. O tejto možnosti vás budeme v Radničných novinách informovať. Prvé základné výsledky sčítania chce Štatistický úrad SR poskytnúť už v roku sčítania obyvateľov, závisí to samozrejme, od pandemickej situácie a toho, kedy sa reálne ukončí asistované sčítanie. Ďalšie údaje budú k dispozícii v roku 2022 a komplexne spracované údaje pre medzinárodnú úroveň musia byť vypublikované najneskôr do začiatku roka 2024.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu, MsÚ BB

Apríl je mesiac lesov, tie naše ponúkajú mnoho zaujímavostí

Lesy sú našou neoddeliteľnou súčasťou a hoci často zabúdame, akú funkciu plnia a aký majú pre nás význam, mesiac apríl je výbornou príležitosťou pripomenúť si to. Unikátnosť Banskej Bystrice spočíva v tom, že z ktorejkoľvek mestskej časti sa vieme len za pár minút ocitnúť v ozajstnom lese. Vďaka odbornej a oddanej práci zamestnancov 100-percentnej mestskej organizácie Mestské lesy Banská Bystrica, s. r. o. môžeme vnímať ich jedinečnosť, zachovať faunu a flóru, navštíviť unikátne zákutia či rezervácie, alebo objavovať lesoparky s náučnými chodníkmi, tabuľami a altánkami. Dôležité je najmä to, že o mestské lesy s rozlohou 7 200 hektárov je postarané udržateľnými a prírode blízkymi spôsobmi.

Mestská spoločnosť spravuje lesný majetok, ktorý píše svoju históriu od roku 1255, keď ho dostalo mesto Banská Bystrica do vienka podľa výsadnej listiny kráľa Bela IV. Z pohľadu riaditeľa Mestských lesov, s. r. o. ide o najväčšie bohatstvo, aké mesto má a vyčíslieť ich hodnotu sa nedá len tak jednoducho. Mestské lesy plnia mnoho funkcií – produkčnú, rekreačnú, pôdoochrannú či vodohospodársku. Nachádzajú sa všade okolo nás a približne jednu tretinu mestských lesov tvorí Národný park Veľká Fatra. „Zmyslom našej mestskej organizácie je lesný majetok zhodnocovať a zveľaďovať. Robiť to tak, aby boli lesy stále

Banskobystrické lesy sú prevažne listnaté

Foto: MŠÚ BB

natierajú repelentmi alebo ovčou vlnou, aby ich neobhrýzala zver. Naše lesy sú prevažne listnaté, preto ak vznikne nejaká holina, mestská organizácia ju spestruje ihličnatými drevinami, najmä smrekmi, jedľami či smrekovcom opadavým. Sadenice majú uložené v každom lesníckom obvode v snehových jamách, ktoré sú prestrešené, aby na ne nesvietilo slnko.

Banskobystrické mestské lesy sú bohaté na faunu a flóru

Príroda v našich lesoch je veľmi zachovalá. Na prechádzke môžete vidieť pestrú zmesku všetkých druhov stromov. V nižších polohách nájdete porasty duba, borovice, vyššie buka zmiešaného s cennými listnácami, inde sú dominantné smrek, nad hornou hranicou lesa kosodrevina. Z ihličnatých sa vyskytuje aj vzácna zákonom chránená drevina tis obyčajný, ktorá prežila až z treťohôr. Práve lesy okolo Banskej Bystrice sú unikátne aj vďaka najväčšiemu výskytu tohto druhu v celej Európe vôbec! Mestské lesy sú zároveň domovom desiatok medveďov, ktoré patria na Slovensku k chráneným zvieratám. Ich regulácia je nemožná, čo nie je podľa vedenia Mestských lesov ideálny stav. Z tohto dôvodu sa z lesov vytrácajú hlucháne či mraveniská. Často sme svedkami toho, že medvede schádzajú k ľudským obydliam, lebo sú hladné. Mnohí ochranári sú proti ich prikrmovaniu, no paradoxne, zabezpečenie potravy pre nich zabraňuje tomu, aby schádzali do dedín a vyjedali kontajnery. V mestských lesoch majú trvalé bydlisko aj ďalšie vzácne zvieratá – vlky, rysy, jelene či srny.

Mestské lesy ponúkajú mnoho zaujímavostí

Záujem ľudí vrátiť sa do lesov od minulej jari po prijatí covidových opatrení stúpol a návštevnosť láme rekordy. Hoci mestské lesy nie sú rozlohou najväčšie, na ploche 7 200 hektárov ponúkajú tri rezervácie – Harmaneckú tisinu, Pavelcovo a Hlboký jarok.

Tento rok sa v mestských lesoch vysadí 15 200 kusov mladých stromčekov

Lesné porasty v mestských lesoch sú pestré, a podľa hlavného inžiniera Jozefa Jankova odolávajú vplyvom počasia veľmi dobre. V zimnom období sa činnosti Mestských lesov, s. r. o. zameriavajú na ťažbu a zhodnotenie dreva, starostlivosť a kŕmenie zvierat. „Naše lesy sa snažíme obhospodarovat prírode blízkymi a trvalo udržateľnými spôsobmi, preto nám po ťažbe nevznikajú veľké holiny, ktoré treba dodatočne zalesniť. Verejnosť vníma pozitívne, keď sa dozvie, že sa niekde majú vysadiť státisíce stromčekov. My, čo sa tejto problematike venujeme, vieme, že v danej lokalite sa musela udiť nejaká veterná kalamita alebo požiar. Nás takéto veci našťastie obchádzajú a zalesňovanie nie je až tak veľa,“ vysvetľuje Jozef Jankov. So zalesňovaním sa začína s príchodom jari. Nové stromčeky v lete zamestnanci chránia proti burine vyžíňaním a na jeseň sa

Rarita – vodný žľab Rakytovo

Foto: MŠÚ BB

„
Blažej Možucha
Zmyslom našej mestskej organizácie je lesný majetok zhodnocovať a zveľaďovať. Robiť to tak, aby boli lesy stále zelené, aby boli zdravé, aj keď negatívne civilizačné vplyvy na les sú v celej Európe veľké.
“

le zelené, aby boli zdravé, aj keď negatívne civilizačné vplyvy na les sú v celej Európe veľké. Tým, čo prídu po nás ich chceme odovzdať odolné a kvalitné, aby plnili všetky funkcie, ktoré plniť majú. Dá sa to, len treba chcieť. Niekedy možno musíme viac zamakať, najmä v čase, keď sa rojí lykožrút, alebo keď nastane veterná či snehová kalamita. Práve vtedy musí zasiahnuť človek, aby nedošlo k nadmerným škodám a oslabeniu lesov,“ povedal pre Radničné noviny riaditeľ Mestských lesov, s. r. o. Blažej Možucha.

V doline Rakytovo pri Dolnom Harmanci sa nachádza európska rarita, jedinečná kultúrna pamiatka na splavovanie dreva – 2,5 kilometra dlhý funkčný vodný žľab. V jeho okolí sa v minulosti ťažilo drevo.

Lesoparky Urpín a Laskomer s náučnými chodníkmi

Keď sa vyberiete z Námestia SNP dole Národnou ulicou, dostanete sa pod kopec Urpín, kde sa nachádza lesopark. Ponúka náučný chodník, ktorý znázorňuje, čo môžeme v lese vidieť – aké zvieratá v ňom žijú, aké rastliny v ňom rastú, o čom je práca lesníkov a pod. Aj vďaka aktivite dobrovoľníkov z Banskobystrického spolku okrášľovacieho a ochranného i členov Športového klubu HADVEO sú urpínske serpentíny čistejšie, vyhrabané od

lístia. Spolu s Mestskými lesmi odstraňujú z chodníkov nežiaduce kroviny, suché dreviny a konáre, ktoré by mohli ohroziť návštevníkov. V tomto roku chce BBSO pokračovať pri obnove zábradlí, ale aj pri vybudovaní nového altánku a vyhliadkovej vežičky. Druhým je lesopark v Laskomeri, kde sa nachádza viacero altánkov. „Momentálne pracujeme na vytvorení náučného chodníka. Na pomerne krátkom úseku sme osadili náučné tabule zamerané na 17 druhov drevín, aby sa návštevník dozvedel o danom strome čo najviac. Pribudnú aj ďalšie väčšie tabule a nové altánky. Laskomer si získava čoraz väčšiu popularitu aj vďaka singletrailom určeným pre vyznávačov horskej cyklistiky,“ objasňuje Jankov. Pre náročnejšieho turistu upravujú Mestské lesy turistické chodníky. Príroda v Národnom

Foto: Mestú BB

Súčasťou náučného chodníka v Laskomeri sú takéto tabule

parku Veľká Fatra smerom na Krížnu ponúkne aj tomu najnáročnejšiemu návštevníkovi krásne výhľady. Ak si chcete po celodennej túre oddýchnuť obklopení najkrajšími zelenými lesmi, využite jednu zo šiestich obnovených chát, ktoré Mestské lesy prenajímajú nielen poľovníkom, ale aj všetkým záujemcom. *mar*

Pamiatkový úrad SR odobril revitalizáciu parku

Revitalizácia mestského parku patrí k projektom, o ktoré sa mesto Banská Bystrica zaujíma dlhodobo. Cieľom navrhutej obnovy je zachovanie kompozičného charakteru a prírodnej hodnoty vzrastlých stromov. Prinavrátiť park do kultúrnej podoby a humanizovať jeho prostredie pre obyvateľov mesta, priviesť do neho život a zlepšiť jeho mikroklimatické podmienky. Nakoľko Mestský park na Tajovského ulici je národná kultúrna pamiatka, projekt revitalizácie musel schváliť aj Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica. Aj napriek súhlasu tejto odbornej inštitúcie bol zo strany fyzickej osoby podaný podnet na preskúmanie predmetného záväzného stanoviska. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky sa však v tejto veci priklonil na stranu samosprávy a Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica.

Samospráva sa už niekoľko rokov usiluje získať právoplatné povolenie na revitalizáciu mestského parku od príslušných úradov. Konania sa však neustále ťažia pre opakujúcu sa odvolania jednej fyzickej osoby a Združenia domových samospráv vedeného dobre známym „aktivistom“ Marcelom Slávikom. Na základe týchto odvolaní sa natiahol napríklad celý proces posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o EIA o viac ako deväť mesiacov. Až následne mohlo mesto požiadať príslušný stavebný úrad o začatie stavebného konania. Už v roku 2018 Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica vydal rozhodnutie a súhlasné záväzné stanovisko k celému projektu, ktoré bolo podmienkou pre začatie procesu obnovy národnej kultúrnej pamiatky. Po vyše troch rokoch, s cieľom zastaviť navrhovanú revitalizáciu, bol však na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky fyzickou osobou podaný podnet na preskúmanie tohto záväzného stanoviska, nakoľko podľa názoru sťažovateľky nebolo v súlade s podmienkami pamiatkovej ochrany. Na základe tohto podnetu nemohli stavebné úrady ďalej pokračovať v konaní, ktoré bolo opätovne na niekoľko mesiacov zabrzdené. Dňa 19. marca 2021 Pamiatkový úrad Slovenskej republiky rozhodol, pričom sa nestotožnil s námietkou uvedenou v podnete a nesúhlasil ani s tvrdením, že realizáciou navrhutej obnovy parku nebude zachovaný a prezentovaný jeho pôvodný tvar. Naopak, táto najvyššia odborná

inštitúcia zaoberajúca sa ochranou pamiatok na Slovensku zastáva názor, že návrh riešenia revitalizácie mestského parku sa podriaďuje pôvodnej historickej koncepcii parku a realizácia obnovy podľa projektu nezmenší pamiatkové hodnoty predmetnej národnej kultúrnej pamiatky. Hlavným nositeľom týchto hodnôt je vegetačná zložka a stavebné objekty v parku ako mobiliár, osvetlenie či fontány sú jej podriadené. Najviac námietok pri predstavení projektu obyvateľom dostala samospráva k novému altánku. Podľa rozhodnutia Pamiatkového úradu Slovenskej republiky je navrhnutý centrálny priestor na mieste dreveného altánku multifunkčný s funkciou zhromažďovacieho priestoru či drobného námestia pre malé kultúrne a spoločenské aktivity. Jeho dominantou je novo navrhovaný altánok rozdelený na javisko a hľadisko, ktorý je doplnený o prvky drobného mobiliáru. Navrhovaným riešením bude zachovaný centrálny priestor parku, ktorý ale svojou otvorenosťou bude môcť byť využívaný aj na iné formy aktivít, napr. hudobných. Po preskúmaní Pamiatkového úradu SR nezištil žiadne dôvody na zmenu alebo zru-

šenie záväzného stanoviska k mestskému parku, ktorý vydal Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica ešte v roku 2018. Vďaka tomu rozhodnutiu môže samospráva pokračovať v plánoch na revitalizáciu. Aktuálne tak opäť prebieha stavebné konanie a v prípade, že mesto získa právoplatné stavebné povolenie, požiada o financovanie celého projektu z eurofondov. Starý drevený altánok, ktorý je po rokoch v zlom technickom stave a z pohľadu užívateľnosti nespĺňa súčasné nároky na jeho kultúrno-spoločenské využitie podľa mnohých obyvateľov k parku patrí. Keďže pre viacerých Banskobystričanov predstavuje spomienku na časy minulé, samospráva sa rozhodla, že zostane zachovaný a jeho autentická kópia sa umiestni k novému detskému ihrisku. Bude bezbariérový a vznikne v ňom priestor na oddych pre rodičov a verejná knižnica. *dmo*

Vizualizácia: archív Mestú BB

Zmeny v mestskom zastupiteľstve

Banskobystrické mestské zastupiteľstvo počas posledných mesiacov zmenilo svoje zloženie. Vo volebnom obvode Radvaň – Kráľová sa mandátu vzdal dlhoročný poslanec Svetozár Dluholucký, ktorého nahradil Marek Ondráš. Krátko po ňom sa svoje poslanske pôsobenie rozhodol ukončiť aj Vladimír Moravčík. Jeho miesto v mestskom zastupiteľstve zaujala „staronová“ poslankyňa Ľudmila Priehodová. Následne v marci nás zasiahla smutná správa o tom, že nás navždy opustil zaniatený Banskobystričan a dlhoročný poslanec Ľubomír Motyčka. Na jeho miesto do poslaneckej lavice zasadol bývalý primátor mesta Peter Gogola. Starým poslancom ďakujeme za ich doterajšiu prácu a novým želáme veľa správnych rozhodnutí. Vzhľadom na udalosti uplynulých dní sme sa v tomto čísle rozhodli obísť abecedné poradie a priestor na predstavenie sme dali Ľudmile Priehodovej, Petrovi Gogolovi a Marekovi Ondrášovi, ktorí reagovali na otázku: Nedávno ste sa stali súčasťou banskobystrického mestského zastupiteľstva. Aký je Váš vzťah k nášmu mestu, a aké sú Vaše poslanecké priority, prípadne oblasti, ktorým by ste sa ako poslankyňa/poslanec chceli venovať do konca tohto volebného obdobia?

Peter Gogola

Nie som rodený Bystričan, ale bývam na Fončorde od svojich piatich rokov, stále v tom istom paneláku. Chodil som tu do základnej školy, na gymnázium i na Pedagogickú fakultu. Vďaka tomu sa moje spomienky na detstvo a mladosť spájajú s naším mestom. Mám tu prácu, ktorá ma baví. Tu sa narodili moje deti. To sú dôvody, pre ktoré je Banská Bystrica mojou srdcovou záležitosťou. Veľmi sa zmenila, je modernejšia a krajšia, no doba prináša nielen nové trendy, ale aj nové problémy, ktoré treba riešiť. Po siedmich rokoch sa vraciam do komunálnej politiky. Počas môjho primátorovania sme znížili zadlženosť mesta a naštartovali cestový ruch. V ňom som vnímal potenciál rozvoja zamestnanosti – predpoklady na to máme: krásnu prírodu, bohatú históriu a kultúrne tradície. Založili sme agentúru Visit BB, OOCR Stredné Slovensko, festival Grilliada, začali sme rozvíjať kontakty s Ruskom, Izraelom a ďalšími krajinami. Avšak, prišla pandémia, ktorá potiahla aj cestovný ruch. Ako poslanec ho chcem pomôcť znova naštartovať.

Marek Ondráš

V prvom rade sa chcem poďakovať obyvateľom Radvane za dôveru, že ich budem môcť zastupovať ako poslanec. Je to pre mňa šanca pokračovať v aktivitách, ktoré som začal ako člen občianskej rady a aktivista. V nasledujúcom období mám v Radvani prioritný záujem zamerať sa na rekreačné a oddychové zóny vo vnútroblokoch, denné centrum, cyklotrasu, odpadové stojiská, rekonštrukciu ciest, chodníkov, parkovísk a verejného osvetlenia. Pôsobím ako člen Komisie pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie, kde pomáham sociálne znevýhodneným rodinám v službách a kvalite bývania. Ako podpredseda Rady školy ZŠ s MŠ Radvanská 1 spolupracujem s materskými školami a základnou školou v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, zabezpečujem odborné a preventívne akcie pre deti. Zároveň som podpredseda Výboru mestskej časti Radvaň a vedúci propagačnej skupiny Občianskej rady Radvaň. Spoluorganizujem kultúrno-spoločenské a športové podujatia, riešim obnovu detských ihrísk, obnovu zelene, ciest, chodníkov a verejného osvetlenia.

Ľudmila Priehodová

Ako „staronová“ poslankyňa by som chcela pokračovať v témach, ktorým som sa venovala od roku 2003. Top prioritou je pre mňa kaštieľ a park Radvanských. Kultúrna pamiatka zatiaľ v prenájme Akadémie umení spí ako zakliata princezná a čaká. Dúfam, že nájdeme cestu ako ju oživiť a získam podporu nielen u poslancov za Radvaň. Rada by som prispela k tomu, aby sa občania viac zaujímali o dianie v meste, zapájali sa do procesov a participovali na jeho rozvoji vo väčšej miere ako doteraz. Nech sa už nikdy nezopakuje scenár, že bude mesto rozhodovať „o nás bez nás“, ako to bolo v prípade obnovy mestského parku, keď vedenie mesta nezaujímal názor odbornej verejnosti ani obyvateľov. Mali by sme konať tak, aby sme sa nemuseli hanbiť za to, čo tu po nás zostane. Lebo my tu nebudeme naveky. Žijem v Banskej Bystrici 44 rokov, mám ju a ľudí v nej rada. Mrzí ma, že naše deti odchádzajú pracovať do zahraničia, nechcem však rezignovať, chcem prispieť k tomu, aby sa domov rady vracali a možno nie iba na návštevu.

Nezabudneme...

Nedávno nás opustil človek múdry, rozhladený, skúsený, s veľkou dávkou odvahy, talentu i pracovitosti. Redaktor s legendárnym hlasom, cestovateľ so schopnosťou zachytiť čaro miesta. Keď o jeho odchode na večnosť informovali médiá, hovorili, že odišiel novinár, poslanec, hlas banskobystrického rozhlasového štúdia, mestský i krajský poslanec zastupiteľstva v Banskej Bystrici. Dovoľte mi dodať, že odišiel človek a kamarát. Meno Ľubomír Motyčka pozná takmer každý Banskobystričan či Banskobystričanka. Tak, ako

mnohí pred ním, odišiel príliš skoro, a najmä bez rozlúčky. Bude nám chýbať. V poslaneckej lavici, v meste, v Laskomeri, na plážovom kúpalisku, všade tam, kam smeroval jeho pozorný pohľad. Ako novinár bojoval proti ľahostajnosti, kriticky poukazoval na veci, ktoré nefungovali. Mal dar vidieť ich v súvislostiach a dať im tie pravé mená. Rovnako v minulosti, tak aj dnes, v tejto čudnej a doteraz nepoznanej dobe. Obdivuhodné bolo jeho odhodlanie bojovať s nepriazňou osudu. Mal nákazlivý optimizmus, ale aj novinársku priamočiarosť

znásobenú životnými skúsenosťami. Odišiel, no našťastie nie tak celkom. Zostal tu jeho nezameniteľný hlas v rozhlasovom archíve, noticky, úvahy, reportáže, blogy, cestovateľské články, ale aj hlasovania o dobrých veciach v poslaneckých laviciach a najmä, zostal v srdciach a myšlienkach najbližších, priateľov a známych. Rodine vyjadrujem úprimnú sústrasť. Ľubo, budeš nám chýbať. Odpočívaj v pokoji. Češť tvojej pamiatke.

Ján Nosko
primátor mesta

Kedy bude jarný zber nebezpečného odpadu na Vašej ulici?

Približne jedno percento komunálneho odpadu tvorí nebezpečný odpad, ktorý v prípade uloženia na skládku môže kontaminovať životné prostredie. Mesto Banská Bystrica si toto riziko uvedomuje, a preto pre obyvateľov vytvára vhodné podmienky na jeho likvidáciu. Aj túto jar môžu Banskobystričania, ktorí chcú chrániť naše životné prostredie odovzdať tento odpad počas mobilného zberu nebezpečného odpadu pracovníkom spoločnosti DETOX s.r.o., Banská Bystrica, ktorí ho profesionálne zneškodnia.

Medzi odpad s obsahom škodlivých látok, ktorý môžete bezplatne odovzdať patria autobatérie a batérie, farby, lieky, motorové, jedlé, minerálne a syntetické oleje či olejové filtre, odpadové chemikálie, obaly, plasty, textilie a vody znečistené škodlivinami, ortuťové teplomery, riedidlá a rozpúšťadlá, ustaľovače, vývojky a výbojky, zvyšky pesticídov a insekticídov, žiarivky, elektrické a elektronické spotrebiče či odpady s obsahom nebezpečných látok. Vzhľadom na zmenu legislatívy nie je možné prevziať azbest od fyzickej osoby. V prípade potreby preto kontaktujte spoločnosť, ktorá je Regionálnym úradom verejného zdravotníctva oprávnená na nakladanie s azbestom. Taktiež nie je možné prevziať opotrebované pneumatiky. Uvedené odpady, a to aj vo väčších množstvách, môžu

Foto: M&B BB

obyvatelia mesta Banská Bystrica počas roka od pondelka do štvrtka (7:00 – 15:00 hod.) bezplatne odovzdať na prevádzke spoločnosti DETOX s.r.o. na adrese Zvolenská cesta 139, Banská Bystrica (smer na Iliaš, prvá odbočka

vpravo do priemyselného areálu), telefonický kontakt: 048/471 25 25. V dni mobilného zberu – 15. a 22. mája 2021, je možné odovzdať odpad aj na prevádzke, a to v čase od 8:00 do 13:00 hod.

Upozornenie

Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu vás žiadame, aby ste pri odovzdávaní odpadu dodržiavali rozostupy a mali prekryté horné dýchacie cesty. Zároveň žiadame obyvateľov, aby boli trpezliví a na miestach zberu nevytvárali skládky, ale počkali na vozidlo v stanovenom termíne. Mimo uvedené zastávky nie je vzhľadom na časový harmonogram možné zastaviť či zísť.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB

BANSKÁ BYSTRICA – Zberový okruh č. 1: 15. máj 2021

Trasa A – Boxer

Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Jána Švermu	parkovisko pri rešt. Úsvit	7:30 – 7:45
Internátna	parkovisko pri stredisku Astra	7:50 – 8:05
Slnčná	pred byt. domami č. 2 – 4	8:10 – 8:25
Internátna	otočka MHD	8:30 – 8:45
Tulská	bývalá otočka MHD	9:40 – 9:55
Moskovská	pri zastávke MHD	10:00 – 10:10
Oremburská	pri nákupnom stredisku	10:15 – 10:30
Mládežnícka	rešt. Mladost – parkovisko	10:35 – 10:50
Okružná	parkovisko pri čistiarni	11:30 – 11:40
Spojová	parkovisko pri stred. Šalgotarián	11:45 – 12:00
THK	pri zastávke MHD (obchod)	12:10 – 12:25
Gaštanová	parkovisko pred ZŠ	12:40 – 12:55
Mlynská	križovatka na Čiertolí	13:10 – 13:20
Lúčky 26		13:25 – 13:40

Trasa B – FL6

Na Graniari	Azalková 44 – pri detskom ihrisku	7:30 – 7:45
Na Graniari	Astrová (stojisko tried. odpadu)	7:50 – 8:05
Jána Bakossa	medzi byt. domami č. 42 – 44	8:20 – 8:40
Severná	parkovisko pri drev. obchode	8:45 – 9:05
Luda Ondrejova	parčík	9:10 – 9:25
Topoľová ul. č. 1	„Kozie námestie“	9:30 – 9:40
Jakubská cesta	pri pohostinstve	9:45 – 10:05
Nový Svet	bývalá otočka MHD	10:10 – 10:25
Uľanská cesta	oproti kostolu	10:30 – 10:45
M. Rázusa 23 – Fortnička		11:05 – 11:20
J. Cikera – F. Švantnera	križovatka pri divadle	11:25 – 11:35
Mičianska cesta 32	parkovisko pri rybníku	11:40 – 12:00
Golianova – Uhlisko	oproti ZŠ	12:05 – 12:25
Viestova – Uhlisko	parkovisko	12:30 – 12:40
Trieda SNP	pred ZŠ	12:45 – 13:00
Trieda SNP	oproti športovému gymnáziu	13:05 – 13:20

BANSKÁ BYSTRICA – Zberový okruh č. 2: 22. máj 2021

Trasa C – Boxer

Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Strmá – Rudlová	pohostinstvo (pod zvonnicou)	7:30 – 7:50
Hlboká č. 1	parkovisko pri obchode	7:55 – 8:15
Ďumbierska	obchodné stredisko Obušok	8:20 – 8:40
Belveder	pri detskom ihrisku	8:50 – 9:05
Poľná – Malach. cesta	potraviny Stupy	9:40 – 10:00
Poľná pri garážach	oproti ZŠ Mládežnícka	10:00 – 10:15
Bernolákova	oproti byt. domu č. 9	10:20 – 10:35
Radvanská	oproti byt. domu č. 2	10:35 – 10:50
Rudlovská cesta	pohostinstvo „Na rázceti“	11:30 – 11:40
Tatranská	parkovisko domy č. 2, 4, 6	11:45 – 12:00
Tatranská	parkovisko pred Saleziánmi	12:05 – 12:20
Starohorská	medzi byt. domami č. 38 – 40	12:25 – 12:40
Rudohorská	zast. MHD pri potravinách IDA	12:45 – 13:00

Trasa D – FL6

A. Sládkoviča	parkovisko pri pošte	7:30 – 7:45
Pršianska terasa	oproti zast. MHD Medená	7:50 – 8:00
Podháj	za ihriskom (IBV)	8:05 – 8:20
Podháj	pri byt. dome č. 43 (ihrisko)	8:25 – 8:40
Čerešňová	oproti zastávke MHD	8:45 – 9:00
Rakytovce	oproti obchod. stredisku	9:10 – 9:25
Cesta k nemocnici	dvor byt. domov č. 35	9:50 – 10:05
Pieninská	otočka MHD	10:15 – 10:30
Kráľovohofská	pod obch. stredisko SALVE	10:35 – 10:55
Senická cesta	otočka MHD	11:10 – 11:30
Šalkovská cesta	parkovisko pri pohostinstve	11:45 – 12:05
Iliašská cesta	bývalé potraviny (orient. č. 86)	12:30 – 12:45

Doplňujúce informácie k zápisom škôlkarov

V marcovom čísle sme vás informovali o tom, že zápisy do materských škôl sa uskutočnia od 3. do 5. mája 2021 v čase od 9:00 hod. do 12:00 hod. a od 13:00 hod. do 17:00 hod. Upozorňujeme rodičov, že s účinnosťou od 01. septembra 2021 bude absolvovanie predprimárneho vzdelávania v materskej škole povinné pre všetky deti, ktoré dosiahnu 5 rokov do 31. augusta 2021.

Plniť povinné predprimárne vzdelávanie bude musieť každé dieťa, ktoré do 31. augusta (vrátane) dovŕši päť rokov veku, a to aj v tom prípade, ak povinné predprimárne vzdelávanie plní formou individuálneho vzdelávania. Povinné predprimárne vzdelávanie sa týka aj dieťaťa, ktoré nedovŕši päť rokov veku, ale jeho zákonný zástupca požiadá riaditeľku MŠ o vedenie dieťaťa ako dieťaťa plniaceho povinné predprimárne vzdelávanie a k žiadosti predloží súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast. Ďalším prípadom je dieťa, ktoré dovŕši päť rokov veku, ale zo zdravotných dôvodov je oslobodené od povinnosti dochádzať do materskej školy, lebo mu jeho zdravotný stav neumožňuje vzdelávať sa. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, riaditeľ MŠ rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Podkladom pre rozhodnutie riaditeľa MŠ vo veci pokračovania plnenia povinného predprimárneho vzdelávania je predloženie písomného súhlasu príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného

lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu.

Dajte si pozor

Nesplnenie povinnosti zákonného zástupcu prihlásiť dieťa na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania, a tiež neospravedlnené vynechávanie predprimárneho vzdelávania sa s účinnosťou od 1. septembra 2021 považuje za nedbanie o riadne plnenie povinného predprimárneho vzdelávania, ktoré môže vyústiť do uplatnenia inštitútu „osobitného príjemcu rodinných prídatkov“.

Kde má moje dieťa plniť predprimárne vzdelávanie?

Povinné predprimárne vzdelávanie plní dieťa v materskej škole v obci, v ktorej má trvalý pobyt, teda v spádovej MŠ, ak zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia pre dieťa nevyberie inú škôlku, do ktorej ho riaditeľ prijme. Riaditeľ spádovej MŠ je povinný prednostne prijať na povinné predprimárne vzdelávanie deti s trvalým pobytom v obci a deti umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu. Deti, pre ktoré nie je predprimárne vzdelávanie povinné sa do škôlky prijímajú bez ohľadu na miesto ich trvalého bydliska.

Čo k tomu potrebujem?

Dieťa sa na predprimárne vzdelávanie prijíma na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ktorú podáva riaditeľovi MŠ spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti od všeobecného lekára pre deti a dorast. To obsahuje aj údaj o povinnom očkovaní dieťaťa. Ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, k žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie sa priložuje potvrdenie o jeho zdravotnej spôsobilosti aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast. Zákonný zástupca môže podať žiadosť osobne, poštou či kuriérom na adresu materskej školy, ale aj e-mailom alebo odoslaním naskenovaného tlačiva prostredníctvom e-mailu. Zákonný zástupca môže materskej škole doručiť žiadosť aj prostredníctvom elektronického podania doručeného do elektronickej schránky MsÚ alebo elektronickeho dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom. Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie je limitované kapacitnými možnosťami. Riaditeľ MŠ rozhodne o prijatí alebo neprijatí dieťaťa do materskej školy.

Spádové materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica podľa bydliska:

MŠ 9. mája 26

9. mája, Bellušova, Boženy Němcovej, F. Švantnera, Hviezdoslavova, J. Cikkeru, Jesenského, Kapitúlska, Kuzmányho, Lesná, Národná, Na Uhlisku, Pod Kalváriou, Pod Urpínom, Štadlerovo nábrehie, Štefánikovo nábrehie, Timravy, Viestova, Žltý piesok

MŠ 29. augusta 14

29. augusta, Cementárska cesta č. 12, Trieda SNP č. 17, 19, 21 – 53, 55 – 60, 62, 64, 66, 68 – 74, 76, 78, 80

MŠ Buková 22

Buková, Mlynská, Na Čiertolí, Na úbočí, Pod Strážou, Skubínska cesta, Záhumnie, Závoz

MŠ Cesta k nemocnici 37

Cementárska cesta č. 8, 9, 11, 15, 17, 18 – 20, 22, 24, 28, 30; Cesta k nemocnici, Československej armády, Horné záhrady, Partizánska cesta, Šoltésovej, Trieda SNP 2 – 14, 16 a 18

MŠ Družby 3

Bočná, Dlhá, Družby, Krátka, Malachovská cesta, Mládežnícka, Na Motyčinách, Okružná, Poľná, Stredná, Stromová, Stupy

MŠ Horná 22

Horná, Kukučínova, Na Hrbe č. 1 – 19 (nepárne), Nám. slobody, Nám. Š. Moysesu, Robotnícka, Železničarska

MŠ Hronská 18

Fraňa Kráľa, Hronská, Jiráskova, Lupčianska, Mieru, Podjavorinskej, Ponická, Poľovnícka, Priemyselná, Šalkovská cesta, Technická

MŠ Jakubská cesta 77

Harmanecká cesta, Hrušková, Jakubská cesta, Jelšová, Jozefa Mistříka, Kostiviarska cesta, Nový Svet, Ovocná, Topoľová, Uľanská cesta

MŠ Jilemnického 8

Cesta na štadión, Cmárovo, Gorkého, Hutná, Jilemnického, Kapitána Nálepku, Nešporova, Sadová, Švermova, Wolkerova

MŠ Karpatská 3

Inovecká, Javornícka, Karpatská, Pod Skalkou

MŠ Kremnička 22

Borievková, Borovicová, Brezová, Brestová, Čerešňová, Drienková, Jabloňová, Klenová, Kremnička, Liesková, Plánková, Rakytovská cesta, Smreková, Šípková, Trnková, Vrbová

MŠ Lazovná 32

Cesta na amfiteáter, Dobšinského, Dolná, Dolná Strieborná, Hečková, Hurbanova, Horná Strieborná, Jána Bottu, Jána Chalupku, Janka Kráľa, Katovná, Krížna, Ladislava Hudeca, Laskomerská, Lazovná, Luda Ondrejova, M. Hattalu, M. M. Hodžu, M. Rázusa, Medený Hámor, Murgašova, Na Karlove, Na Troskách, Námestie SNP, Ruttkaya Nedeckého, Slnečné stránne, Stoličková, Strieborné námestie, Šimona Jurovského, Tajovského 1 – 22, Terézie Vansovej, Tibora Andrašovana, Pod Vysielačom, Vajanského námestie, Záhradná

MŠ Magurská 14

Agátová, Kráľovoholská, Krivánska, Magurská, Na Skalici, Pieninská

MŠ Na Lúčkach 2

Gaštanová, Jaseňová, Javorová, Jedľová, Kráľická cesta, Limbová, Lipová, Lúčičky, Na Lúčkach, Na Kútínach, Námestie Ľudvika Svobodu, Ovčarska, Pestovateľská, Pod Dúbravou, Podlavická cesta, Povstalecká cesta, Priehrada, Tajovského 24 – 51, Ulička, Višňová

MŠ Na Starej tehelni 7

Cesta k Smrečine, Družstevná, Golianova, Hronské predmestie, Majerská cesta, Mičinská cesta, Na Starej tehelni, Pod rybou, Pod Turíčkom, Stavebná

MŠ Nová 2

Bagarova, Havranské, Internátna, Jarná, Jesenná, Kovačická, Kyjevské námestie, Letná, Nová, Nové Kalište, Oremburská, Pod Suchým vrchom, Slnečná, Vršacká, Zadarská, Zimná

MŠ Odbojárov 9

Beskydská, Dedinská, Chabenecká, Kapitána Jaroša, Marka Čulena, Mladých budovateľov, Odbojárov, Pod Bánošom, Pod Hôrkou, Rudelinova, Rudlovská cesta 56 – 116, 57 – 85, Ružová, Strmá, Zdenka Mikulu

MŠ Profesora Sáru 3

Alexandra Matušku, Figaša Bystrého, Kollárova, Komenského, Mikuláša Kováča, Petelenova, Petra Karvaša, Profesora Sáru, Pod Jesenským vrškom, Rudlovská cesta 2 – 54, 1 – 53, Skuteckého

MŠ Radvanská 26

Ametystová, Bernoláková, Bronzová, Cintorínska, Diamantová, Iliášska cesta, Jantárová, Jaspisová, Kalinčiakova, Kremeňová, Malachitová, Medená, Mosadzná, Sokolovská, Zvolenská cesta

MŠ Radvanská 28

Opálová, Platinová, Podháj, Pršianska cesta, Radvanská, Rubínová, Rumelková, Sládkovičova, Topášová, Tyrkysová, Zafirová, Zlatá, Železná

MŠ Sásovská cesta 21

Dubová, Ďumbierska, Fatranská, Garbanka, Gerlachovská, Haškova, Hlboká, Mateja Bela, Na Dolinky, Na plaváreň, Na Tále, Na Zábave, Pod cintorinom, Sásovská cesta, Stránska, Surovská, Veterná

MŠ Senická cesta 82

Cementárska cesta č.1 – 5, Senická cesta

MŠ Strážovská 3

Rudohorská, Sitnianska, Starohorská, Strážovská

MŠ Šalgotárjanska 5

Astrová, Azalková, Gerberová, Jazmínová, Kláry Jarunkovej, Kvetinová, Muškátová, Na Graniari, Nad plážou, Spojová, Šalgotárjanska, Školská, Tichá, Trieda Hradca Králové, Zelená

MŠ Trieda SNP 77

Jegorovova, Na Hrbe 2 – 18 (párne), Trieda SNP č. 61, 63, 65, 67

ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5

Bakossova, Severná

ZŠ s MŠ Radvanská 1 **Nám. L. Štúra****MŠ Tatranská 63** **Borová, Tatranská**

Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže, MsÚ BB

Vznikla pracovná skupina za záchranu Medeného hámra

Historická a kultúrna pamiatka – Medený hámor je v centre pozornosti zástupcov mesta, banskobystričských poslancov aj mnohých aktívnych ľudí či iniciatív dlhodobo. Keďže nepatrí do majetku mesta, primátor Ján Nosko sa už niekoľko rokov snaží rokovať s majiteľmi a hľadať riešenia, ako získať do vlastníctva miesto, ktoré je neodmysliteľne späté s našou banskou tradíciou. Na aktivitách vedúcich k záchrane Medeného hámra, tvorbe zámeru jeho obnovy či budovaní aktívnej komunikácie s verejnosťou bude pracovať aj novovytvorená pracovná skupina.

Medený hámor, niekdajší veľkovýrobný podnik na území Slovenska, ktorý fungoval nepretržite 500 rokov (1496 – 1991), je často témou rôznych diskusií. Ešte v roku 2016 hovorili majitelia, dnes už chátrajúcich nehnuteľností Medeného hámra o svojich súkromných zámeroch, s ktorými sa vedenie mesta nestotožnilo. O rok neskôr banskobystričskí poslanci MsZ prijali uznesenie, ktorým zaviazali primátora Jána Noska, aby vstúpil do rokovania s vlastníckmi týchto objektov za účelom ich získania do majetku samosprávy. Vypracovanie znaleckých a statických posudkov reálne ukázalo, v akom stave sa budovy nachádzajú. „Aktuálne vyvíjame aktivity na prípravu a nadobudnutie dvoch zo štyroch existujúcich objektov Medeného hámra a pozemkov pod nimi do majetku mesta. S vlastníckmi sme viackrát rokovali o cene a na odkúpenie odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo finančné prostriedky vo výške 250 000 eur. Som rád, že sme sa posunuli ďalej a vznikla aj oficiálna pracovná skupina, ktorá bude pracovať

na záchrane objektov poslednej bystrickej pamiatky pripomínajúcej medenú slávu nášho mesta. S projektom Medeného hámra počítame aj v dôležitých strategických dokumentoch,“ hovorí primátor Ján Nosko. Pracovnú skupinu tvoria členovia iniciatívy Za! Medený hámor – I. Niňajová, L. Gažová, J. Havlík a banskobystričskí poslanci – H. Kasová, V. Sklenka, M. Pecník a S. Mičev. Pracovná skupina plánuje zapojiť do procesu tvorby zámeru využitia objektov Medeného hámra aj verejnosť, subjekty občianskeho a súkromného sektora a ďalších partnerov. Jej úlohou v najbližšom období preto bude príprava aktivít,

ktoré umožnia všetkým záujemcom zapojiť sa a vyjadriť svoj názor. „Pred nami je ešte dlhá cesta od hľadania partnerov, ktorí by si zámer obnovy Medeného hámra osvojili, cez snahy získať mimorozpočtové zdroje na revitalizáciu týchto historických objektov, ktoré majú nepochybne obrovskú cenu. Verím, že pracovná skupina sa časom rozšíri aj o ďalších odborníkov,“ dopĺňa primátor Nosko. Ak máte záujem dozvedieť sa o pracovnej skupine viac, prípadne sa stať jej členom, kontaktujte predsedu tímu Stanislava Mičeva na t. č. 0918 899 400, alebo na e-mailovej adrese stano.micev@gmail.com. *mar*

V roku 1495 vznikla Thurzovsko-Fuggerovskú obchodná spoločnosť pod názvom Ungarischer Handel, ktorej základom sa stal Banskobystrický mediarsky podnik. Sídliť v našom meste a tvorili ho bane, huty a hámor. Po roku 1496 bola pôvodná taviaca huta pri potoku Bystrica prebudovaná na výrobný areál Medený hámor. Po Kremnickej mincovni bol Medený hámor najdlhšie fungujúcim závodom na území Slovenska. Najväčší celosvetový rozmer dosiahol počas rokov 1495 – 1546, keď sa slovenská meď z Banskej Bystrice a Ľubietovej vyvážala do celého sveta a predávala sa na najvýznamnejších európskych trhoch.

Najrozsiahlejšia rekonštrukcia banskobystrickej detskej nemocnice napreduje aj napriek covidovému obdobiu

Nakoľko pandémie koronavírusu neustále pretrváva, zdravotnícke zariadenia to ani po roku nemajú o nič jednoduchšie. Počas posledných mesiacov sa museli vysporiadať s mnohými výzvami, nedostatkom miesta a s rôznymi opatreniami, ktoré ľudia neprijímajú vždy s pochopením. Cieľom každej nemocnice či ambulancie je vytvoriť čo najbezpečnejšie prostredie a počas poskytovania zdravotnej starostlivosti chrániť detských a dospelých pacientov i samotných zdravotníkov. Príkladom je aj Detská fakultná nemocnica s poliklinikou v Banskej Bystrici, ktorá aj napriek náročnej situácii v súčasnosti realizuje rozsiahlu rekonštrukciu všetkých svojich poschodí za plnej prevádzky.

Vizualizácia: archív DFNSP BB

Rekonštrukcia Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici sa začala v roku 2019 vďaka získaným eurofondom z Integrovaného regionálneho operačného programu v celkovom objeme takmer 14 miliónov eur. Podľa vedenia nemocnice by mala byť ukončená v januári 2022. „Žijeme v náročnej dobe, preto treba oceniť prístup vedenia detskej nemocnice, kde „staronový“ riaditeľ pokračuje v rekonštrukcii a stavebných úpravách jednotlivých oddelení aj počas covidu. V detskej nemocnici som strávil prevažnú časť svojho profesijného života. Preto ma veľmi teší, že modernizácia a rekonštrukcia jednej z troch koncových nemocníc, ktorá poskytuje komplexnú starostlivosť o detského pacienta vytvorí priateľskejšie a modernejšie prostredie. Zároveň poskytnie najvyšší komfort a dôstojné priestory spĺňajúce štandardy 21. storočia nielen pre malých pacientov, ale aj pre sprevádzajúce osoby,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Neutíchajúci pracovný ruch

Po rekonštrukcii ambulancií sa v súčasnosti realizujú stavebné úpravy lôžkových oddelení, kde muselo dôjsť aj k dispozičným zmenám. Na štvrtom poschodí bol vybudovaný kompletný blok operačných sál aj s dospelácou miestnosťou, ktorá je určená pre malých pacientov po operač-

ných zákrokoch až do doby, kým sa ne-preberú z anestézie. Dnešná doba si vyžaduje moderné riešenia a maximálne prispôbenie priestorov pre potreby súčasnosti. „Rekonštrukcia prebieha za plnej prevádzky, čo je logisticky náročné. Rekonštruovaný úsek presúvame do inej časti budovy, a až následne môžeme začať s prestav-

bou. Teší ma, že sa práve dokončuje úsek dojčiat. Najväčším prínosom bude, že matka bude môcť byť ubytovaná na izbe spolu s dieťaťom, čo doposiaľ nebolo možné. Pred dokončením je aj detská onkológia, onko-hematologický stacionár a miestnosť pre ambulantné podávanie liekov, čo v priestoroch našej nemocnice tiež chýbalo,“ dopĺňa riaditeľ Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Juraj Gallo.

Naplánované sú aj ďalšie práce

Po dokončení týchto priestorov sa začne s ďalšou etapou – rekonštrukciou úseku batoliat (od 1 do 3 rokov) a časti Kliniky detskej chirurgie. V poslednej etape bude zrekonštruovaný úsek veľkých detí (od 3 do 18 rokov) a druhá časť Kliniky detskej chirurgie. Dispozičné riešenia počítajú nielen so zázemím pre personál a pacientov, ale aj pre rodičov. Chýbať nebude herňa, spoločenská

”

Juraj Gallo

Rekonštrukcia prebieha za plnej prevádzky, čo je logisticky náročné. Rekonštruovaný úsek presúvame do inej časti budovy, a až následne môžeme začať s prestavbou.

“

miestnosť s kuchynským kútikom, priestory pre nemocničnú školu, miestnosti určené na rozhovory rodičov s lekármi, ale aj priestor so závesným systémom na hygienu nemo-bilných väčších detí. „V blízkej dobe bude do užívania odovzdaný aj novovybudovaný Urgentný príjem 2. typu pre deti a dorast na prízemí. Jeho súčasťou sú vyšetrovacie boxy, izolačná miestnosť, expektačné lôžka a zákrová miestnosť. Samozrejmosťou je recepcia k urgentu a zázemie pre personál. Vďaka občianskemu združeniu Priatelia detskej nemocnice sa nám podarilo zveľadiť aj pracovisko rehabilitácie,“ dopĺňa Jana Petříková z referátu komunikácie DFNSP. Ukončená už bola aj rekonštrukcia a dovybavenie nemocničnej práčovne. Finalizujú sa práce v priestoroch pre skladovanie medicínskych plynov, prípravovne liekov a nemocničnej lekárne. „Keď dnes prechádzam jednotlivými poschodiami a sledujem, ako rekonštrukcia napreduje, som hrdý na to, že práve naša banskobystrická detská nemocnica bude patriť k špičkovým na Slovensku.

Všetci očakávame, že aj Rooseveltova nemocnica, ktorá má pripravený projekt komplexnej rekonštrukcie, prejde rozsiahlymi stavebnými úpravami, s cieľom zvýšenia kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti pre všetkých. Ako primátor mesta pre to urobím všetko...“ dopĺňa primátor Ján Nosko.

mar

Vizualizácia: archív DFNSP BB

Talent ukrytý v našom meste

Tento mesiac vám predstavíme hrdého Banskobystričana, ktorý v umeleckom prostredí už vyrastal. Ako svoj výtvarný smer si vybral najskôr umelecké odlievačstvo pod vedením akad. soch. M. Orman-díka, a neskôr študoval sochárstvo. Je aktívny organizátor a účastník mnohých sochárskych sympózií. Na konte má niekoľko samostatných a skupinových výstav na Slovensku i v zahraničí. Reč je o Mart-
tinovi Jánošovi, s ktorého tvorbou sa môžete stretnúť vo verejnom priestore mesta Banská Bystrica, kde žije aj tvorí.

Foto: archív M. Jánoš

Čo pokladáš pri svojej práci za najdôležitejšie a ako si sa k nej dostal?

Od malička som bol obklopený výtvarníkmi, a tak som mal možnosť sledovať rôzne spektrum výtvarných odvetví od starkého malieb, cez otcovu architektúru a strýkove grafiky až po prácu krstného otca, ktorý je, okrem iného, autor „rozprávkového domu“ a projektu Habakuky na Donovaloch. Niečo sa na mňa nalepilo asi z každého rožka, preto sa vo svojej tvorbe snažím využívať klasické výtvarné postupy a sochárske diela realizovať z tradičných materiálov. Nebránim sa ani novým technologickým postupom a experimentom, čo prirodzene vyplýva z mojej práce a tvorby. Je to miestami poriadna alchymia. Najdôležitejšie je akékoľvek zadanie zrealizovať v prvom rade k spokojnosti zákazníka, a zároveň

musím byť s výsledným dielom spokojný aj ja. S niektorými klientmi pracujem dlhodobo, čo ma teší, no stále riešim aj nové projekty a výzvy, ktoré ma posúvajú ďalej. To je v tomto odvetví tiež dôležité.

Ktorý projekt bol pre teba najväčšou výzvou?

Na to s určitou odpoveďou neviem, výzva je samotná práca. Tých projektov bolo niekoľko a každý bol a je špecifický. Priznám sa, že viac mi imponujú náročnejšie projekty. Spomeniem aspoň niekoľko. Kolekcia drevených monumentálnych sôch pre súkromného zberateľa, realizácia funkčných objektov pre Múzeum SNP, náučný chodník na Urpíne pre Mestské lesy. Pri príležitosti 100. výročia ukončenia 1. sv. vojny som mal tú česť a mož-

nosť navrhnúť a vytvoriť pamätník pre označenie vojnového cintorína pri Podlaviciach.

Ako vnímaš kultúrny život v Banskej Bystrici? Ktoré miesta v našom meste patria k tvojim obľúbeným a berieš ich ako inšpiráciu?

Kultúrny život v Banskej Bystrici je na dlhšiu dobu, no určite je každým rokom lepší a pestrejší. Myslím, že svoje si tu dokáže nájsť aj náročnejší divák, či už sa bavíme o tanci, hudbe alebo výtvarnom umení. Obľúbené posedávanie na námestí s kavičkou a dobrým jedlom určite nesmie chýbať. Pri hľadaní inšpirácie je pre mňa nemenej dôležitá okolitá príroda, hory, lesy, skaly, úžiny a pasienky. Rád sa prechádzam po mojej Bystričke, ako ju volám a splývam s jej biorytmom. zs

Pomoc pre obeť trestných činov

Od roku 2018 realizuje rezort vnútra prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelária ministra vnútra SR národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“. Banskobystrický kontaktný bod – Informačná kancelária pre obeť trestných činov Banská Bystrica (IK BB), začal svoju činnosť v novembri 2018. Svoje služby poskytuje viacerými spôsobmi (osobne, telefonicky, e-mailom aj prostredníctvom on-line poradenie), a to na dennej báze (počas pracovných dní). Klienti zväčša prichádzajú do IK BB po predchádzajúcej telefonikej či písomnej dohode, avšak v súčasnej dobe poznamenatej pandémie rozšírila Informačná kancelária pre obeť trestných činov Banská Bystrica poskytovanie svojich služieb telefonicky alebo prostredníctvom on-line poradenstva a konzultácií. IK BB tiež sprostredkúva bezplatné konzultácie s externými odborníkmi v oblasti sociálneho a psychologického poradenstva, právneho usmernenia a podpory.

Vo všetkých krajských mestách

Vybudovaním siete informačných kancelárií pre obeť trestných činov v každom krajskom meste na Slovensku sa podarilo dosiahnuť dostupnosť a profesionalizáciu služieb ohrozeným osobám. Využívaním ich potenciálu sa významne urýchlila a zjednodušila pomoc obetiam, ktoré sú ohrozené trestnými činmi

ako lúpežné či fyzické napadnutie, domáce násilie, nebezpečné vyhrážanie, podvody, krádeže, ublíženie na zdraví v dôsledku dopravných nehôd a iné trestné činy.

Najčastejšie pomáhame obetiam domáceho násillia

Osoba, ktorá zažíva násilie, sa často cíti bezmocná, menejcenná, má pocit, že nemá kontrolu nad svojím životom, nie je samostatne schopná rozhodovať sa a zvládnuť bežné životné situácie. Cieľom pracovníkov IK BB je identifikovať individuálne potreby obete, ďalej jej poskytnúť podporu, potrebné informácie a distribuovať ju do siete pomáhajúcich subjektov.

Dôležité kontakty

V prípade, že potrebujete pomoc alebo hľadáte usmernenie, kontaktujte pracovníkov Informačnej kancelárie pre obeť trestných činov Banská Bystrica osobne na adrese Štefánikovo nábrežie 7, 974 01 Banská Bystrica (1. poschodie, miestnosť č. A10), telefonicky (+421961 605 790), e-mailom (pomocobeti-
am@minv.sk) alebo prostredníctvom on-line poradenie v pravom spodnom rohu webovej stránky <https://prevenciakriminality.sk>. Bližšie informácie tiež nájdete na sociálnych sieťach (Prevencia kriminality).

IK BB

Banskobystrické Pierko 2021

Verejná knižnica Mikuláša Kováča pripravila už štvrtý ročník autorskej literárnej súťaže v písaní poézie a prózy pre žiakov 1. a 2. stupňa ZŠ a žiakov literárno-dramatických odborov ZUŠ pod názvom Banskobystrické Pierko 2021 (okres Banská Bystrica a Brezno, regionálna pôsobnosť knižnice). Hlavným zámerom je nájsť a podporiť literárne nadané deti, s ktorými by knižnica mohla pracovať aj po skončení súťaže a rozvíjať ich literárny talent (napr. prácou v detskom literárnom klube v knižnici pod vedením skúsených lektorov a pod.). Súťaž prebieha od 1. apríla do 10. mája 2021. Žiak si môže vybrať jednu literárnu kategóriu: poéziu alebo prózu (max. rozsah práce 3 strany, formát A4) a po napísaní svoju tvorbu poslať mailom na adresu: manazer@vkmk.sk. Prácu žiaka môže zaslať aj rodič či pedagóg. Viac informácií o súťaži nájdete na stránke knižnice www.vkmk.sk

VKMK

VEREJNÁ KNIŽNICA
MIKULÁŠA KOVÁČA

Mestské lesy sú najvzácnejším mestským privilegiom

História i súčasnosť

Mesto Banská Bystrica dostalo podľa výsadnej listiny kráľa Bela IV. z roku 1225 rozsiahly lesný majetok a využívalo ho podľa „štiavnickej“ úpravy zemepanského práva ešte pred vydaním, ale aj po vydaní Maximiliánovho lesného poriadku v roku 1565.

Podľa starých banských poriadkov bola každá bani a hute vyčlenená časť príslušného lesa, kde príslušný banský ťažiar – waldbürger, mohol ťažiť drevo. Postupne niektorí waldbürgeri opustili banské podnikanie a väčšia časť banskobystrických mešťanov postupne prestala ťažiť drevo aj tam, kde lesy ešte neboli celom vyklčované. Pretože sa mešťania v čase správy baní Thurzovcami a Fuggerovcami prestali venovať baníctvu, vychádzalo sa z toho, že sa vzdali aj práva užívať lesy. Neskôr boli mestské „harmanecké lesy“ a lesy na druhom brehu Hrona, s výnimkou časti Hlboká, „rezervované“, vyňaté z výlučnej správy a z dohľadu mesta. Z tejto závislosti voči Kráľovskej banskej komore, do ktorej sa mesto dostalo napriek ďalším opatreniam Maximiliánovho poriadku, vznikol tristoročný spor mesta a Kráľovskej banskej komory. Lesný poriadok, a vlastne aj banický poriadok z roku 1573 všetky lesy na Horehroní pre štátne baníctvo rezervoval.

Lesy zadržala komora

„Tá ich však nevyužíva ani tak na banské účely, ale skôr na vlastné obohacovanie sa,“ tvrdili mešťania. V týchto zlých časoch mestské lesy dostávali zaberať. Ako uvádza Július Barták v publikácii s názvom Z minulosti štátneho lesného hospodárstva v okolí Banskej Bystrice a Starých hôr vydané v roku 1928 „z toho potom vznikol veľmi zdĺhavý spor o právo držby lesov medzi mestom a štátom. Ukončili ho len v rokoch 1863 – 1869 kompromisom, podľa ktorého Banská Bystrica dostala všetky jej občianstvom do tých čias skutočne užívané lesy, ostatok prešiel do majetku štátu.“

Rozsudok zo 14. mája 1872

Spomínaný rozsudok mal 52 tlačných hárkov. „Vyvolal v celom bystrickom mešťanstve obrovskú radosť. Nielen preto, že mesto sa oslobodilo od 300-ročnej nepríjemnej a ničím neodôvodnenej kurately komory a do krajnosti vedeného obťažovania. Mešťania sa tešili najmä preto, že mesto sa dostalo k vlastníctvu takých materiálnych pák, ktoré umožnili a zabezpečili jeho ďalší rozvoj. Počas predchádzajúcich 300 rokov sa nestretávalo s nijakou trvácnejšou verejnou

ustanovizňou, väčším výtvorom alebo budovou, ktorá by dokazovala vývin mesta.“ (Emil Jurkovič: Dejiny kráľovského mesta Banská Bystrica, 2005, Pribicer, str. 181).

Spor priniesol veľké škody

Lesný majetok sa však postupne zveľaďoval. Počas odobratia mestských lesov viac ako štyridsať rokov v prospech socialistického štátu sa vďaka kontinuálnemu odbornému i ľudskému zaničeniu lesníkov udržalo prijateľné obhospodarovanie. Po Novembri 1989 boli lesy vrátené do majetku mesta. Dohoda o vydaní majetku z 24. októbra 1994 mestom a odštepným lesným závozom Banská Bystrica uvádza výmeru vydávanej lesnej pôdy 7 368,52 hektárov. Mesto vlastní lesné pozemky v katastrálnych územiach Banská Bystrica, Radvaň, Uľanka, Kostiviarska, Podlavičce, Riečka, Šalková, Senica, Dolný Harmanec, Harmanec, Staré Hory, Kordíky a Motyčky.

Lesy ako významný majetok

Po neustálom tlaku na odpredaj alebo prenájom mesto deklarovalo, že lesný majetok neodpredá, ani s ním nevstúpi do spoločných podnikov. Dňa 18. júna 2002 bolo prijaté zásadné uznesenie Mestského zastupiteľstva č. 343/2002, v ktorom sa potvrdzuje nesúhlas s odpredajom lesov mesta Banská Bystrica ako všeobecný princíp. Predstavitelia mesta zvolení na štyri roky nemajú mandát na rozhodovanie o zásadnom disponovaní s tak významným majetkom. Je to prípustné len v tiesni, v prípade živeľnej pohromy. Rozhodnutie o podstatných prevodoch tohto majetku by sa mohlo prijať len na základe miestneho referenda o dôležitej veci samosprávy obce. Lesy sa v banskobystrickej odbornej lesníckej

i laickej verejnosti vnímajú ako najtrvalejší bonitný mestský majetok s veľkou hodnotou, a to nielen pre ich produkčnú funkciu, ale aj pre ich ďalšie funkcie: vodochrannú, pôdoochrannú či rekreačnú. Značná časť lesných pozemkov vo vlastníctve mesta sa nachádza na území Národného parku Veľká Fatra. Významná výmera je vyhlásená za ochranné lesy. Na území mestského majetku sú dôležité zdroje pitnej vody regionálneho významu – tzv. Harmanecká vetva Pohronského skupinového vodovodu. Sú tu lesoparky, lesy osobitného určenia – rekreačné lesy. Toto všetko je obyvateľmi veľmi citlivo vnímané.

Ocenenie

V roku 2019 Banská Bystrica získala v celoslovenskej súťaži Enviromesto prvú cenu v oblasti Ochrana prírody a krajiny, zelená infraštruktúra za zavádzanie prírody blízkeho hospodárenia v mestských lesoch, za harmonické prepájanie urbanizovaného prostredia a voľnej prírody a za realizáciu projektov na záchranu biodiverzity, špeciálne za koncepčné a dlhodobé prírode blízke hospodárenie. Vyzdvihnuté bolo vyhlásenie 327 hektárov pralesových zvyškov i ochrana chránenej dreviny tis obyčajný prostredníctvom špecifických pestovných postupov, ale najmä uplatňovanie prírode blízkych spôsobov hospodárenia. Cieľom je obhospodarovanie tak, aby využitie lesov bolo polyfunkčné, aby aj pri intenzívnej ťažbe dreva v hospodárskych lesoch boli udržiavané environmentálne funkcie lesa, a čo najviac využívané vhodné prirodzené zmladenie. Tak, ako to tu zavádzali starí lesníci od Jozefa Dekreta Matejovie až po dnešné hnutie Pro Silva, ktorého je mestská spoločnosť člen. Tak, ako hovorí profesor pestovania lesa Milan Saniga z Technickej univerzity vo Zvolene: „Tam, kde je dobre stromom, dobre sa cítia aj ľudia.“ V obhospodarovaní bystrických mestských lesov nájdeme aj nedostatky, ktoré je potrebné odstraňovať, ale platí, že Bystričania si mestské lesy len tak nedajú a chcú ich mať prírode blízke, pretože ovplyvňujú zdravie a kvalitu života v meste: „V súčasnosti, po viac ako trištvrte tisícročí, sú mestské lesy tým najvzácnejším privilegiom mesta Banská Bystrica. Sú nielen zásobárňou materiálnej energie a zárukou ochrany prírody a krajiny v okolí mesta, ale tiež zdrojom obnovy zdravotného stavu a duševných síl obyvateľstva, prostriedkom estetizácie a harmonizácie života Banskobystričanov i návštevníkov mesta.“ (Kolektív autorov: Lesy mesta Banská Bystrica, História a súčasnosť, Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o., 2009, kapitola Vzácne privilegium banskobystrických mešťanov, Eduard Apfel, Milan Lichý).

M. Lichý

Foto: T. Pastorek

Náročná a zvláštna sezóna Baranov sa skončila

Foto: FB HC 05 Banská Bystrica

Mužstvá hokejovej extraligy žili celé leto v ná-pätí, za akých okolností a či vôbec sa uskutoč-ní sezóna 2020/2021. Neustále meniace sa opatrenia v boji proti koronavírusu vnášali do tímov neistotu. Napokon sa sezónu podarilo spustiť začiatkom októbra, avšak bez jednej z najdôležitejších súčastí každého tímu – fanúšikov. Vzhľadom na prebiehajúcu rekonštrukciu zimného štadióna počas tejto sezóny banskobystrickí hokejisti HC 05 Banská Bystrica odohrali aj domáce zápasy v exile, na štadióne svojho najväčšieho rivala HKM Zvolen. Zo začiatku sezóny sa Barani trápili a nedarilo sa im naskočiť na víťaznú vlnu, na aké sme boli zvyknutí z predchádzajúcich sezón. Slabé výkony mali za následok až dvojnásobnú výmenu hlavného trénera. Sezónu rozbiehal Norbert Javorčík, po jeho odvolaní

né 10. miesto a účasť v pred-kole play-off, kde napokon Barani nestačili na Duklu Trenčín a vo vyrovnaných zápasoch podľahli v sérii 1:3. Po piatich po sebe nasledujúcich účasťach vo finále a zlatom hetriku sa tak sezóna pre Banskobystričanov skončila nezvyčajne prisko-ro. V tejto menej vydarenej sezóne však môžeme nájsť aj pozitíva, a to najmä výkony mladých hráčov. V bránke sa stal oporou len 20-ročný Filip Belányi. V útoku exceloval taktiež len 20 ročný

viedol dočasne tím v troch zápasoch mládežnícky manažér Rastislav Paľov, pokiaľ sa kormidla neujal staronový tréner Milan Chudý. Ten však vydržal na lavičke len niečo vyššie mesiaca a vedenie pritiahlo fínskeho trénera Tu-ukku Poikonena. Po tejto zmene sa mužstvo výsledkovo prebralo a výkonomi opäť začínalo pripomínať banskobystrické tímy z minulých rokov. Zlepšene výkony však aj napriek tomu stačili len na koneč-

Martin Faško-Rudáš. Azda najväčšiu pozor-nosť však pritiahol mladý Dalibor Dvorský, ktorý sa vo veku 15 rokov, 7 mesiacov a 18 dní stal historicky najmladším strelcom v naj-vyššej slovenskej hokejovej súťaži, a prekonal tak 23-ročný rekord hviezdy NHL Mariána Gáboríka. Okrem spomenutých hráčov do-stalo príležitosť aj mnoho ďalších talentova-ných hokejistov, ktorí sú vekom ešte juniori, no svojimi výkonmi presvedčili, že už patria do seniorského hokeja. Musíme veriť, že situ-ácia sa čoskoro upokojí a na jeseň už budeme môcť privítať Baranov pred plnými tribúnami na zrekonštruovanom štadióne a opäť sa bu-deme môcť aj naživo tešiť z výkonov našich hokejistov.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: FB HC 05 Banská Bystrica

Jozef Medveď

Opustila nás legenda prvých ročníkov Bielej stopy SNP

Foto: archív L. Mikulová

Rodák z Ban-skej Bystrice bol odmalička športový ta-lent. V mla-dosti sa začal venovať naj-skôr atletike a cezpoľné-mu behu.

Ako bežec Dynama Žilina získal prvenstvo na 6. ročníku behu Okolo Púchova. Postu-pom času však presedlal na bežecké lyžo-vanie, ktoré sa stalo jeho celoživotnou váš-ňou a venoval sa mu aj v pokročilom veku. V behu na lyžiach preteká najskôr za poli-cajný oddiel Červená hviezda. Pravidelne sa zúčastňoval aj na medzinárodných pre-tekoch Bezroukov memoriál. Na bežeckých

pretekoch súťažil nielen na celom území vtedajšieho Československa, ale aj v Rusku v Sverdlovskej oblasti a Poľsku. Jeho srd-covou záležitosťou bola Biela stopa SNP, na ktorej pretekal aj s bývalým českoslo-venským reprezentantom a olympionikom v behu na lyžiach Rudolfom Čillíkom. V pr-vých 16. ročníkoch v kategórii mužov získal na Bielej stope najviac víťazstiev – celkom jedenásť. S kamarátmi založili športový od-diel TJ Slavoj Laskomerské (súčasný Pod-lavice) a behávali aj Slovenskú ligu. V TJ Slavoj odovzdával svoje skúsenosti pri tré-ningu deťom a mládeži. Jozef Medveď zo-mrel 9. marca 2021 vo veku 90 rokov. Česť jeho pamiatke.

F. Tomašovič, L. Mikulová

Urpínske serpentíny

V rámci participatívneho rozpočtu na rok 2020/2021 obyvatelia úspešne zahlasova-li aj za projekt Banskobystrického spolku okrásťovacieho a ochranného (BBSOO). Týka sa pokračovania obnovy Urpínskych serpentín nad Malou železničnou stanicou v Banskej Bystrici, v rámci čoho by sa mali obnoviť aj pôvodné altánky. Prosíme pre-to obyvateľov, aby v prípade, ak majú doma fotografie pôvodných altánkov, vežíčiek, tan-čiarne alebo celých Serpentín, Malej stanice či Bystrického korza, aby nám pomohli a po-skytli nám ich kópie (scany) v digitálnej for-me na e-mail: milan.lichy@banskabystrica.sk. V prípade potreby nás môžete kontaktovať aj telefonicky na: +421 48 4330 105.

dmo

Hľadáme domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Sára

Vek: 7/2020 **Pohlavie:** sučka

Váha: 13,5 kg **Výška:** 54 cm

Povaha: Sára na tomto svete zatiaľ nepobudla dlho, a žiaľ, stále nezačala poriadne žiť. Nepozná lásku, poriadny domov či pocit mať rodinu. Vyrastala na reťazi v podmienkach, ktoré nie sú pre psíka vôbec príjemné, no nemala na výber. Každý psík by mal dostať šancu na šťastný a spokojný život, niektoré sa zo zlých podmienok nedostanú nikdy, niektoré zostanú poznačené, ona je však mladučka a podmienky, v ktorých vyrastala ju nestihli poznačiť, až na bláznenie sa za novým životom. Ten si totiž užíva veľkými dúškami a už aj život v útulku jej príde ako raj oproti tomu, ako žila doteraz. Je to aktívna, veľmi hravá a bláznivá sučka, ktorej stačí ukázať, že jej nič neutečie. Sára potrebuje aktívnu rodinku, ktorá ju dostatočne zamestná a spolu s ňou bude objavovať krásy normálneho psieho života. Ak chcete vidieť viac psíkov či pomôcť, môžete sa informovať na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Pomôcť môžete aj s dočasnou opaterou o psíky. Presné informácie o formách vítanej pomoci nájdete aj na webovej stránke www.kszv.sk.

Uzávierka májového čísla

Termín: 7. máj 2021 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať, a preto budeme radi, ak nás kontaktujete v predstihu. Kontaktná osoba: Mgr. Dominika Mojžišová, e-mail: radnickenoviny@banskabystrica.sk, 048/43 30 107.

Komunitné centrá

Komunitné centrum Sásová aj naďalej pokračuje v online vysielaní na svojej facebookovej stránke. Keďže sú dni čoraz slnečnejšie a teplejšie, začína sa čas pestovania. Nie každý z nás má záhradu, v ktorej by si mohol vypěstovať bylinky či zeleninu, avšak to nemusí byť prekážkou. V rámci online vysielania si ukážeme, ako na pestovanie na balkóne. Okrem toho budeme aj naďalej pokračovať v čítaní rozprávok pre deti a strašidelných príbehov pre dospelých. Taktiež si opäť niečo chutné uvaríme s naším šéfkuchárom a vytvoríme pre vás kreatívnu inšpiráciu, pri ktorej sa zabavíte nielen vy, ale aj vaše ratolesti. Ak máte nápady, čo by ste v našom online vysielaní chceli vidieť, neváhajte nás kontaktovať e-mailom na kcsasova@gmail.com alebo prostredníctvom našej facebookovej stránky Komunitné centrum Sásová.

Komunitné centrum Sásová

Súťaž

V marcovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o novú publikáciu Sprievodca po pietnych miestach Banskej Bystrice. Stačilo nám do redakcie napísať odpoveď na otázku: V čom je výnimočné tohtoročné sčítanie obyvateľov? Správna odpoveď je, že prebieha plne elektronicky. Ďakujeme za všetky odpovede. Víťazkou súťaže sa stáva pani Glosová. Gratulujeme a výhru vám posielame poštou. Touto knihou odmeníme ešte jedného z vás. Stačí, ak nám pošlete správnu odpoveď na otázku: Ako správne separovať plasty? Vaše odpovede môžete poslať do 7. mája 2021 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnickenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Oznam

SPOĽACH, o. z. oznamuje, že vzhľadom na pandemickú situáciu sú stretnutia podpornej skupiny príbuzných a opatrovateľov ľudí s Alzheimerovou chorobou až do odvolania zrušené. V prípade potreby poradenstva nás môžete kontaktovať prostredníctvom e-mailovej adresy spolach.oz@gmail.com alebo na tel. čísle 0948 211 372.

L. Goliánová, SPOĽACH, o. z.

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 27659/1670/2021/Go

VV: Rozhodnutie; Stavebník: AT Contract, s. r. o., Beskydská 10, BB; Stavba: „Prestrešenie terasy (pri kaviarni Kyjevské nám.)“, ktorá je umiestnená na pozemku parc. KN – C č. 2179/37 v k. ú. Radvaň; Vyvesené: 31. 03. 2021

OVZ-SÚ 27804/12853/2021/GE

VV: Oznámenie o začatí konania o zmene v užívaní stavby a o nariadení ústneho pojednávania a miestneho zisťovania; Stavebník: Design Wood, s. r. o., Uľanská cesta 47, BB; Stavba: „Výrobná hala na drevené komponenty“, umiestnená na parc. KN – C 165/71 a 165/72 v k. ú. Uľanka v BB; Vyvesené: 30. 03. 2021

OVZ-SU 27414/650/2021/FUF

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Pavol Bajer, Braniskova 1240/5, 040 01 KE; Stavba: „Obchod Miešaný tovar, ul. Goliánová č. 5 BB – vodovodná prípojka“, ktorá je umiestnená na pozemku parc. KN – C 5607 a 5204/4 v k. ú. BB; Vyvesené: 30. 03. 2021

OVZ-SU 25223/13720/2021/Kun

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a upustenie od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania; Stavebník: Andrej Štefánik a manž. Jana, obidvaja bytom Magurská 2, BB; Stavba: „Rekonštrukcia bytu“, byt č. 3 na 2. poschodí v bytovom dome súpisné číslo 6439 na Magurskej ulici č. 2 v BB na parcele KN – C 2894/1, 2894/2, 2894/3, 2894/4, v k. ú. Sásová; Vyvesené: 25. 03. 2021

OVZ-SU 24655/1210/2021/Sko

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Mgr. Slavomír Janšo, Kollárova 4, BB; Stavba: „Novostavba rodinného domu“ na parc. KN – C 588/2, 589/4, 590, 591, 592, 600, 601, v k. ú. Sásová v BB; Vyvesené: 24. 03. 2021

OVZ-SU 24853/8281/2021/Go

vv: Rozhodnutie; Stavebník: Marek Krajč, Okružná 24, Kôš; Stavba: „Stavebné úpravy bytu“, bytu č. 13, na 4. poschodí so súpis. č. 1896, ktorá je postavená na pozemku parc. KN – C 963/1, 963/17, v k. ú. Radvaň na ul. Mládežnícka 20 v BB; Vyvesené: 24. 03. 2021

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 01. 04. 2021

STÚP JEJ NA KRK!

Do nádoby s objemom 1 100 l
sa zmestí približne
733 stlačených
1,5-litrových pet fliaš.

Ak by sme
tieto pet fľaše
vyhodili
nestlačené,
zmestilo by sa
ich tam len 200.

Je to
takmer
štvornásobne
menej!

**PRETO JEJ STÚP NA KRK
A UVOĽNI MIESTO**

BANSKOBYSTRICHÁŇIA, ĎAKUJEME

sčítalo sa nás presne 70 179

viac informácií o sčítaní, a čo robiť v prípade,
ak ste sa nesčítali, nájdete na str. 3

www.banskabystrica.sk

Mesto Banská Bystrica

@mestobanskabystrica